
MEMORANDUM

ISEBE LEMFUNDO LEMPUMA KOLONI
EASTERN CAPE EDUCATION DEPARTMENT
OOS-KAAP ONDERWYSDEPARTEMENT

IIMVIWO ZEBANGA LESHUMI ELINANYE
GRADE 11 EXAMINATIONS
GRAAD 11-EKSAMEN

NOVEMBER 2008

VERBRUIKERSTUDIES

Hierdie memorandum bestaan uit 15 bladsye.

NAAM	
EKSAMENNOMMER	

AFDELING A

VRAAG 1

1.1

1.1.1	A	B	C	D
1.1.2	A	B	C	D
1.1.3	A	B	C	D
1.1.4	A	B	C	D
1.1.5	A	B	C	D
1.1.6	A	B	C	D
1.1.7	A	B	C	D
1.1.8	A	B	C	D
1.1.9	A	B	C	D
1.1.10	A	B	C	D

(10 x 2)

(20)

Korrekte volgorde:

1.2 C

A

D

E

B

(5 x 1)

(5)

1.3

1.3.1	A	B	C	D	E	F	G
1.3.2	A	B	C	D	E	F	G
1.3.3	A	B	C	D	E	F	G
1.3.4	A	B	C	D	E	F	G
1.3.5	A	B	C	D	E	F	G

(5 x 2)

(10)

1.4

1.4.1	A	B	C	D	E	F	G
1.4.2	A	B	C	D	E	F	G
1.4.3	A	B	C	D	E	F	G
1.4.4	A	B	C	D	E	F	G
1.4.5	A	B	C	D	E	F	G

(5 x 1)

(5)

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: VOEDSEL EN VOEDING**VRAAG 2**2.1 2.1.1 Patogene organisme:

Staphylococcus aureus (2)

2.1.2 Simptome

Diarree, braking, maagpyn (enige 2) (2)

2.1.3 Voedsel voorbeelde:

Hoenderpastei
Lamsbredie (2)

2.1.4 Voorsorgmaatreëls

- Sorg dat hoender goed gaargemaak word
- Goeie temperatuur kontrole
- Goeie tydkontrole
- Goeie kombuishigiëne
- Goeie persoonlike higiëne
- En enige aanvaarbare antwoord (enige 4) (4)

2.1 Voedingswenke vir bejaardes

- Probeer sagte, fyngedrukte kos in geval kunsgebit en sluk bemoeilik word
- Kry noodsaaklike proteïene uit bredies, gevlokte vis en puree van vleis, eiers en melk
- Maak roosterbrood in melk of sop sag – dit maak dit maklik verteerbaar
- Gebruik vars vrugte en groente vir vesel en ingewandsprobleme
- Vermy gebraaide voedsel of ryk souse
- Warm voedsel word maklik verteer. Begin die maaltyd met 'n warm drankie of sop
- Eet drie klein maaltye per dag met peuselhappies tussen-in, of ses klein maaltye per dag (enige 4) (4)

2.3

VOEDSELAFSETPUNTE	VERDUIDELIKING
Straatsmouse	Verkoop produkte in strate
Groothandelaars	Middelmann tussen kleinhandelaar en vervaardiger
Hipermark	Groot verskeidenheid van produkte, en goedkoop – lyk soos pakhuis
Supermarkte	Groot verskeidenheid voedselprodukte
Afdelingswinkels	Verskeie afdelings
Spesialiteitswinkel	Spesialiseer in een tipe item bv. slaghuis
Algemene handelaar	Op platteland, verkoop verskeidenheid produkte
Vlooiemarkte/smouse	Verkoop produkte op straat
Kafees	Bv. by garages, in woonbuurte.
Aankoop op internet	Verbruikers kan enige produk op internet koop.

(enige 3 + verduideliking) (3 x 2) (6)

2.4 Riglyne vir swangervroue

- Eerste trimester nie meer energie nodig, eers in 2de trimester.
(na drie maande)
- Yster en foliensuur: voorkom van ontwikkeling in babas met spina bifida
- Eet vrugte en groente, volgraan produkte: voorkom hardlywigheid en aambeie
- Drink baie vloeistowwe
- Wees aktief
- Nie rook nie: verhoed groei, verhoog sterftes by geboortes, lae geboorte gewig.
- Nie op kitsdiëte gaan: negatiewe invloed op baba
- Nie alkohol gebruik
- Maak seker veilig voor enige medisyne gebruik
- Vette en koolhidrate verskaf energie
- Benodig kalsium: tande + bene
proteïene: weefsel
vitamiene A, C, K

(enige 7) (7)

2.5.1 Sardyne in tomatiesous / Nommer 1 ✓✓ (2)

2.5.2 Hoog in proteïene: vir groei en herstel ✓✓
 Hoog in kalsium: vir tande + bene ✓✓
 Laag in vet, meeste energie kom van koolhidrate. ✓✓ (6)

2.5.3 Ekonomies/goedkoop opsie: min/klein inkomste
 Klaar gaar: beperkte hulpbronne
 Lang rakleefyd geen verkoeling nodig (enige 2) (2)

2.6 Vesel

- Bevorder peristaltiese maagbewegings
 - Maak ingewande skoon, (voorkom kolonkanker)
 - Kontroleer gewig, absorbeer water en dra by tot ontlastingsmassa.
 - Vertaag vertering van koolhidrate, reguleer bloedsuiker vlakke.
 - Verlaag cholesterol/verminder risiko van hartsiektes. (enige 3) (3)
- [40]**

TOTAAL AFDELING B: 40

AFDELING C: KLEDING**VRAAG 3****3.1**

3.1.1 Tipes Lyn	VOORBEELD	3.1.2 EFFEK
• Vertikale (1)	Bokant van sak (1)	Illusie van hoogte en slankheid / formeel (2)
• Horisontaal (1)	Kante van sak/soomlyn (1)	Illusie van wydte en korter / informeel (2)
• Diagonaal (1)	Kraag (1)	Graad van skuinsheid lei tot hoogte (2)

(12)

3.2 TROTS SUID-AFRIKAANS

- Bevorder/beskerm S.A. vervaardigers
- Dra by tot S.A ekonomie

(2)

3.3 3.3.1 GROOT MAAG	3.3.2 WYE HEUPE	3.3.3 GROOT BORSTE
Kies: Uittrappings met kenmerke in ander areas as maag, trek aandag weg • Uitklok rompe • Style met breë lyne op skouers Vermý: • Styfpassende rompe • Style wat middelvoor beklemtoon • Hang skouerlyne (enige 4)	Kies: • Style wat aandag weg van heupe na ander areas trek aandag vestig op boonste gedeelte van liggaam. • Paneel/uitklok rompe • Vertikale lyne in rompe • Sagte, vloeiende materiale • Lang bloese en baadjies Vermý: • Volheid by hempe • Styfpassende kler • Horisontale lyne of detail op hempe • Materiale wat aan liggaam kleef (enige 4)	Kies: • Detail in enige area behalwe by bors-moet aandag weglei • Style met sagte, vloeiende volheid op skouers en oor bors. • Bloese wat sag oor middel hang • Vertikale lyne in bloese • Dun moue Vermý: • Volheid oor die heupe • Styfpassende bloese en baie detail • Horisontale lyne of detail by die heupe • Lae halslyne en baie detail op halslyne. • Materiaal wat kleef aan liggaam (enige 4)

3.4 Kleure keuse

- Pas dit by die huidige klere?
- Vlei dit die gesig en figuur?
- Sal kleur 12 maande lank in mode wees?
- Gerig op geleenthede om by jou leefstyl te pas?
- Jou persoonlikheid dramatiseer en beklemtoon? (5)

3.5 Gestremde klere maklik aan + uittrek

- Velcro i.p.v. knope
- Drukkers i.p.v. knope
- Rekbroeke .i p.v. rits en knope
- Sho-fu skoene (sokkie met sool)
- Mantel vir oor skouers
- Enige aanvaarbare antwoord (enige 4) (4)

3.6 Etiket inligting

Grootte
 Veselinhoud
 Kleurkode
 Stylnommer
 Handelsnaam
 Versorgingsimbole
 Oorsprong (enige 5) (5)
[40]

TOTAAL AFDELING C: 40

AFDELING D: BEHUISING EN MEUBELMENT**VRAAG 4**

4.1

TIPE BALANS	VOORBEELDE
4.1.1 Informele balans ✓✓/ Asimmetriese (2)	• Prente bo bed • Bedlamp en blommerangskikking (2)

(4)

4.1.2 FOKUSPUNT + MOTIVEER

Lamp langs bed ✓

Aandag heel eerste na die belangrikste item getrek ✓✓

(3)

4.1.3 SKEP RUIMTE:

- Ligte kleure op mure en beddegoed
- Minimalistiese benadering
- Enkelbed/ $\frac{3}{4}$ bed
- Klein motiewe op materiaal
- Gebruik koel kleure

(enige 2) (2)

4.1.4 Nie geskik

Nie sonbestand en kreukel maklik

(2)

4.2

4.2.1 RITME GESKEP	4.2.2 VERDUIDELIKING
• Progressie/gradering • Herhaling • Aaneenlopende lyn • Radiasie (enige 2)	• Kussings op bed, objekte op bedkassie • Fotorame • Kopstuk, fotorame se lyne bo bed • Bedlamp skerm (2 x 2) (4)

(6)

4.3

4.3.1 AKTIWITEITSAREAS	4.3.2 VERTREKKE
• Stil area • Werksarea • Sosiale area/onthaal (3)	Slaapkamer/badkamer Kombuis/ waskamer/motorhuis/ studeerkamer Eetkamer/sitkamer/ingang/lapa (3)

4.4 4.4.1 Verkeersvloei:

- Goed, √ kan maklik tussen tafels rondbeweeg (genoeg spasie) √
- Meng nie in met aktiwiteite √ in vertrek
- Kan veilig en vryelik beweeg in √ vertrek. (4)

4.4.2 Onderlaag:

- Vorm 'n kussing tussen mat en vloer, sodat mat nie maklik verweer nie
- Verhoed wrywing tussen agterkant van mat en vloer
- Laat mat dikker en sagter voel
- Verskaf ekstra insolasie
- Verlaag geluide se geraas. (enige 3) (3)

4.4.3

VOORDELE	NADELE
• Sterk vesel, goeie dra vermoë • Wrywingsbestand • Veerkragtig • Gekleurde vesels is kleurvas • Raak maklik vuil, maar maak maklik skoon. • Word gemeng om gemak te verbeter	• Hard onder jou voete • As nie behandel, bou statiese elektrisiteit op. • Vetterige kol is moeilik om te verwyder • Smelt as verhit word • Sigarette en vuurhoudjies brand 'n gat • Nylon vergelyk nie so goed soos wol met wrywingsbestandheid nie.
(enige 5)	(enige 5)

(10)
[40]

AFDELING E: PRAKTIESE KOMPONENT**VRAAG 5: VOEDSEL**5.1 Klas van verfyning

5.1.1 Gerolde

5.1.2 Grofgemaalde

5.1.3 Heel (3)

5.2 Graan die gesondste keuse

Semelvlökkies ✓

Bevat vesel ✓, voorkom hardlywigheid ✓ (3)

5.3 Klont voorkoming:

- Lae hitte
 - Roer
 - Maak 'n pasta
 - Gebruik korrekte hoeveelheid bestanddele
- (4)

5.4.1 Suiker in melk

- Karameliseerd
 - Maillard-reaksie (proteïene en koolhidrate)
 - Soet smaak
- (3)

5.4.2 Vetglobules in melk

- Breek af
 - Vet word eweredig in melk versprei
 - Romerige smaak
- (3)

5.5 Voorkom velvorming op melk

- Lae hitte
 - Voeg water by
 - Klits tot skuim
 - Spoel pot met koue water uit
- (4)

5.6 5.6.1 Mengmetode:

Roommetode √/ (2)

5.6.2 Egte botter

- Ryker
- Emulsifiseer makliker
- Smaakliker (enige 2) (2)

5.6.3 Apparaat

Houtlepel/elektriese menger (1)

5.6.4 Koekmeel $\frac{250 \text{ g}}{1\,000 \text{ g}} \times 7,95 = R1,987 \checkmark \checkmark$

Mielieblom $\frac{60 \text{ g}}{500 \text{ g}} \times 4,50 = R0,54 \checkmark \checkmark$

Sout $\frac{3 \text{ g}}{500 \text{ g}} \times 2,95 = R0,017 \checkmark \checkmark$

Strooisuiker $\frac{150 \text{ g}}{500 \text{ g}} \times 6,50 = R1,95 \checkmark \checkmark$

Botter $\frac{150 \text{ g}}{500 \text{ g}} \times 16,95 = R5,085 \checkmark \checkmark$
R9,579 / 9,58 (5 x 2) (10)

5.6.5 Faktore wat prys bepaal

- Elektrisiteit en water
 - Arbeidskoste
 - Oorhoofse kostes
 - Huur
 - Vervoer en aflewering
 - Addisionele uitgawes
 - Koste van materiale
 - Vervanging en instandhouding van apparaat
 - Hou oog op mededingende pryse. (enige 5) (5)
- [40]**

VRAAG 6: KLEDING6.1 6.1.1 Tipe soom

Masjien / hand √

Rede: gelyk, netjies, sterk ✓ (3)

6.1.2 Vereistes vir netjiese soom:

- Sterk, steke nie te lank, gebruik korrekte gare vir stof
- Eweredig wees, anders lyk tuisgemaak
- Eweredig ingevou en afgewerk wees
- Masjienspanning korrek (optrek, onnet)
- Stryk netjies.
- Gelyk hang
- Wydte van soom reg om dieselfde / pas by tipe materiaal / en pas by styl van uitrusting (5)

6.1.3 Tipe rits:

Rits met plastiek tande √

Geskik vir ligte tot medium dikte stowwe. ✓ (3)

6.1.4 Herrangskik stappe om 'n ritsluiter in te sit

1. F
2. G
3. B
4. D
5. E
6. A
7. C (7)

6.1.5 Riglyne vir uitleg van patrone

- Maak seker dat jy al die patroonstukke het vir die aansig van die kledingstuk wat jy gekies het
- Die patroon die regte grootte is – verstel die patroon indien nodig
- Enige groot patrone op die materiaal reg in die middel aan die voorkant of agterkant of in die middel van 'n mou is
- Dat die strepe of geruit by die nate pas
- Indien die materiaal 'n pool het as dit 'n ontwerp is met 'n pool of die ontwerp in een rigting loop-soos in die geval van fluweel, moet jy voorsiening daarvoor maak
- Patroonstukke met 'n voulyn word presies op die vou geplaas
- Dat draadrigtinglyne op die patroon parallel is met die selfkant van die materiaal en al met die skering langs lê. (enige 5) (5)

6.1.6	Patroon	1 x R32,00 = R32,00 ✓✓		
	1,5 m Katoenstof	$\frac{1500}{1000} \times R19,99 = R29,285 \checkmark \checkmark$		
	1 Rutssluiters	1 x R6,99 = R6,99 ✓✓		
	1 Knoop	1 x R2,49 = R2,49 ✓✓		
	Gare tol	$\frac{1}{2} \times R4,99 = R2,495 \checkmark \checkmark$		
	Tussenvoering	$\frac{0,25 \text{ m}}{0,5 \text{ m}} \times R10,99 = R5,495 \checkmark \checkmark$		
		<u>R79,46</u>	(6 x 2)	(12)

6.1.7 Faktore wat prys bepaal

- Elektrisiteit
 - Arbeidskoste
 - Oorhoofse koste
 - Huur
 - Vervoer en aflewering
 - Koste van materiale
 - Vervanging en instandhouding van apparaat
- (enige 5) (5)
[40]

VRAAG 7: SAGTE MEUBELERING

7.1 7.1.1 Patroon vir lampskerm:

- Steek voering aan skerm vas
 - Stik voering aan mekaar vas
 - Werk voering aan skerm vas.
 - Maak stiksels netjies deur skuinsstroke oor te werk.
 - Stik versiering aan anderkant van skerm vas.
- (5)

7.1.2 Bedek draad

Plastieklaag✓, voorkom roes en dat materiaal dan vlek. ✓ (2)

7.1.3 Voorbeelde van versiering op lampskerm

- Krale
 - Stiksels
 - Borduurwerk
 - Valletjies
 - Knip bo en onder
 - Enige aanvaarbare antwoord
- (enige 3) (3)

7.1.4 Materiaal $\frac{1000}{1500} \times R22.50 = R15,00 \checkmark$

Tussenvoering $\frac{20}{20} \times R40,00 = R40,00 \checkmark$

Gare $0,5 \times R5,00 = R2,50 \checkmark$

Draadskerm $1 \times R32,00 = R32,00 \checkmark$

R89,50 ✓✓

(5 x 2) (10)

7.1.5 Faktore wat prys bepaal

- Elektrisiteit
- Arbeidskoste
- Huur
- Oorhoofse kostes
- Vervoer en aflewering
- Koste van materiale
- Vervanging en instandhouding van apparaat (enige 5) (5)

7.2.1 Voer van gordyne

- Beskerm teen sonbeskadiging
- Hang gladder
- Sien nie deur – digter
- Verhoog aantreklikheid van buite
- Privaatheid (5)

7.2.2 Digtheid (volheid) in gordyne

- Plooië
- Inryg
- Valle (3)

7.3.1 Vloiediagram

1. B
2. C
3. D
4. A (4)

- 7.3.2 (a) B
(b) D
(c) A

(3)
[40]

TOTAAL AFDELING E: 40

GROOTTOTAAL: 200